

Temat: Kim jest Jacek Soplica? Dokonujemy odczytania fragmentów utworu w poszukiwaniu prawdy o postaci.

Cele

Uczeń:

- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,
- dokonuje charakterystyki bohatera, też porównawczej,
- ustala sposób prezentacji postaci Jacka Soplicy- Księdza Robaka,
- czyta fragmenty tekstu,
- wyszukuje informacje z całości utworu, selekcjonuje je i porządkuje,
- wykorzystuje kontekst historycznoliteracki i teoretycznoliteracki (gatunek, zabiegi literackie służące kreacji postaci),
- określa funkcję postaci Jacka Soplicy/ Księdza Robaka,
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.

I. Proszę przeczytać następujące fragmenty *Pana Tadeusza* <https://wolnelektury.pl>
księga II, w. 263- 330
księga X, w. 458-863
księga XI, w. 229-285.

Czytając proszę wypisywać informację stanowiącą odpowiedź na pytania:

1. Dzieje Jacka Soplicy w oczach Gerwazego. (księga II, w. 263- 330)

Pytania:

O czym opowiada Gerwazy?/ Jaki to typ narratora?

W jakich okolicznościach opowiada (czas, miejsce, moment fabularny)?

Dlaczego opowiada (motywacje bohatera)?

Jak Gerwazy opowiada (ekspresywizmy, techniki – kłamstwo, przemilczenie- co przemilcza! dlaczego?)?

Jaki obraz Stolnika, a jaki obraz Jacka Soplicy tworzy? Jaki jest tego efekt?

Oceń Gerwazego i jego intencje.

2. Dzieje Jacka Soplicy w oczach księdza Robaka. (księga X, w. 458-863)

Pytania:

W punktach zapisz kolejne życie bohatera.

W jakich okolicznościach opowiada (czas, miejsce, moment fabularny)?

Dlaczego opowiada (motywacje bohatera, przemilczenia- co przemilcza? dlaczego?)?

3. Obraz miłości Jacka do Ewy (księga II, w. 263- 330, księga X, w. 458-863)

Pytania:

Jak postrzega relację Ewa- Jacek Gerwazy, a jak Jacek? Skąd taka optyka?
Jakimi słowami opisuje uczucia do Ewy Jacek? Jak ocenisz te uczucia?
W jaki sposób zakończyła się miłość Jacka?

4. Rehabilitacja Jacka Soplicy. (księga XI, w. 229-285)

Kto mówi? Na jakim aspekcie życia bohatera się skupia w swojej mowie? Dlaczego mówi?

W jakich okolicznościach opowiada (czas, miejsce, moment fabularny)?

O jakich faktach czytelnik się dowiaduje z tej mowy?

W jaki sposób Mickiewicz kreuje się tu postać Księdza Robaka? Dlaczego?

II Podsumuj pracę:

1. W jaki sposób Mickiewicz dokonał prezentacji bohaterów: Jacka- Soplicy Księdza Robaka?

W tym celu sporządź tabelę

kategoria	Jacek Soplica	Ksiądz Robak
Cele bohatera		
Sposoby działania		
Rodzaj motywacji		
Dominujące cechy charakteru (po 7 cech)		

2. Co Cię dziwi?

3. Ilu narratorów mówi, jaki mają stosunek do postaci; z kim zestawiany jest Jacek; jaki jest tego efekt?

III Wyciągnij wnioski- jak uważasz:

W jakim celu stworzona została ta postać?

Jakie wartości prezentuje?

Jaki to bohater? (główny, drugoplanowy epizodyczny?)

IV Kontekst kulturowy- wideokonferencja: Classroom ZOOM itp.

W jaki sposób bohater wpisuje się w założenia epoki romantyzmu; typ bohatera romantycznego.

Jaka jest rola milczenia (przemilczenia) w budowaniu tej postaci?

Jakie zabiegi wykorzystał Mickiewicz, tworząc tę postać?

Jaki gatunek realizuje historia Jacka Soplicy?)

Jaki obraz miłości ukazuje wątek Jacka Soplicy?

Inne materiały dotyczące tematu

Materiały edukacyjne dla uczniów, którzy przeczytali lekturę, obszerne omówienie problematyki utworu z fragmentami tekstu zadaniami dla ucznia, które mogą zostać w czasie pracy zweryfikowane:

- *zadania dotyczą charakterystyki świata przedstawionego i bohaterów utworu Jacka Soplicy, Gerwazego i innych,*

<https://epodreczniki.pl/a/soplicowskie-afery-awantury-rodzinne-i-afekty-milosne-z-wielka-historia-w-tle/>

- *materiał uwzględnia konteksty kulturowe związane z „Panem Tadeuszem”, wpływ epoki na sposób kreowania opisów przyrody przez Adama Mickiewicza, charakterystykę kobiet w utworze, powiązanie z obrazem Williama Turnera,*

<https://epodreczniki.pl/a/w-galerii-pejzazy-i-portretow-literackich-soplicowa/>

- *informacje związane z określeniem gatunku, którego cechy znajdujemy w utworze, na temat życia obyczajowego ukazanego w utworze, charakterystykę gawędy na podstawie fragmentu tekstu Henryka Rzewuskiego „Pamiętki Soplicy, odniesienie do obrazu Johannes Vermeer, Młoda kobieta z dzbanem wody*

<https://epodreczniki.pl/a/soplicowska-codziennosc-w-gawedzie-obyczajowej/>

- *ogólne omówienie problematyki utworu, wstęp do omówienia lektury, przygotowany z myślą o uczniach przygotowujących się do egzaminu*

https://www.youtube.com/watch?v=u8x_V5fvsQc

- *dla uczniów o zainteresowaniach humanistycznych: słuchowiska dotyczące Adama Mickiewicza, ciekawostek, anegdot związanych z życiem wieszca, wydaniem „Pana Tadeusza”*

<https://ninateka.pl/audio/finezje-literackie-1998-anegdoty-o-adamie-mickiewiczu-odc-1>

<https://ninateka.pl/audio/finezje-literackie-1998-pan-tadeusz-wydanie-pierwsze-odc-5>

opracowanie: Anna Nakielska Kowalska
Małgorzata Acaksa